

Fitxa tècnica d'actuació

L'actual conveni de piles i acumuladors: Punts clau i implicacions

Fraccions	Piles i acumuladors	Tipus d'actuació	Optimització del servei de recollida
Categoria	Recollida selectiva i Preparació per a la reutilització	Zona d'implementació	Tot tipus de municipis

Aspectes clau

Col·laboració i participació d'institucions de caràcter públic i privat.

Aplicació de bonificacions a les entitats locals que duen a terme actuacions de PxR

Les campanyes de sensibilització ambiental manifesten el compromís dels actors implicats en assolir els objectius de la recollida selectiva de piles i acumuladors.

Context i problemàtica

Les piles i els acumuladors són dispositius que generen energia elèctrica a través de reaccions químiques internes per al funcionament d'aparells electrònics. Tot i compartir la mateixa finalitat, es diferencien en la reversibilitat del procés químic que produeix l'energia i, en conseqüència, en la possibilitat de reutilitzar-los. D'una banda, les piles presenten una reacció química irreversible, de manera que, un cop esgota l'energia elèctrica, deixen de ser útils i cal substituir-les per unes noves. Les piles són habituals en aparells com comandaments a distància, rellotges, llanternes i joguines. En canvi, els acumuladors es caracteritzen per tenir reaccions químiques reversibles, és a dir, poden recarregar-se i, per tant, utilitzar-se més d'una vegada. Els acumuladors s'empren en dispositius com telèfons mòbils, ordinadors portàtils, càmeres digitals, entre altres.

Les piles i els acumuladors s'han convertit en indispensables per al funcionament de la majoria d'aparells electrònic d'ús quotidià. En els darrers anys el consum de piles i acumuladors ha incrementat considerablement i com a conseqüència, els residus generats un cop finalitza la seva vida útil han seguit la mateixa tendència. En aquest sentit, s'ha posat de manifest la necessitat de desenvolupar i implementar estratègies més eficients i sostenibles per a la seva gestió, amb l'objectiu de minimitzar l'impacte ambiental. Per abordar aquesta situació, s'estableix l'actual conveni de piles i acumuladors que incorpora millores significatives respecte al Reial decret 106/2008, d'1 de febrer, sobre piles i acumuladors i la gestió ambiental dels seus residus.

Descripció i procés

Amb la voluntat de garantir un sistema eficient de recollida en punts municipals, com deixalleries i magatzems municipals, així com en punts de recollida selectiva situats en espais públics com escoles, biblioteques, supermercats o similars, el nou conveni de piles i acumuladors defineix les responsabilitats entre les entitats locals (EELL) i els quatre Sistemes Col·lectius de Responsabilitat Ampliada del Productor (SCRAP) autoritzats a Catalunya —ECOLEC, ERP, Ecopilas i UNIBAT. El conveni ofereix a les entitats locals dues modalitats:

- **Modalitat A:** L'entitat local s'encarregarà de totes les tasques relacionades amb les piles i acumuladors, incloent la recollida, l'emmagatzematge temporal i el transport.
- **Modalitat B:** En aquesta modalitat, l'entitat local només s'encarrega de la recollida i de l'emmagatzematge temporal dels residus, mentre que els SCRAP assumeixen la responsabilitat del transport. El conveni estableix que aquest transport s'ha de realitzar des dels punts de recollida selectiva fins als punts de recollida municipals, i fixa un termini màxim de sis mesos des de la data d'adhesió per efectuar el traspàs del servei. A més, les despeses derivades de l'emmagatzematge de piles i acumuladors a deixalleries i magatzems seran sufragades econòmicament pels SCRAP.

L'adhesió es formalitza exclusivament mitjançant el **Sistema Documental de Residus (SDR)**, amb la presentació de la **fitxa d'adhesió**. Aquest document ha d'incloure informació general sobre l'entitat local, dades del responsable del conveni i dades del municipi, indicant la modalitat d'adhesió seleccionada. Per a cada punt de recollida municipal o punt de recollida selectiva caldrà incloure el codi P (productor) i el codi NIMA (Número d'Identificació Mediambiental). Addicionalment, caldrà adjuntar el document signat d'aprovació de l'adhesió al conveni.

Posteriorment la sol·licitud d'adhesió serà revisada, i en cas de considerar-se correcta, serà validada per l'Agència Residus de Catalunya (ARC), que comunicarà la confirmació a OfiPilas per a facilitar la gestió del servei. En aquest sentit, les entitats locals podran iniciar la sol·licitud de recollida de piles i acumuladors. Aquesta sol·licitud es podrà efectuar mitjançant correu electrònic, via telefònica o a través de l'àrea privada del portal web que ofereix OfiPilas. Per tal que la recollida es pugui dur a terme, és necessari que els contenidors estiguin com a mínim al 80% de la seva capacitat, i que s'indiqui la quantitat de residus a recollir. El conveni contempla la recollida a demanda. Als punts de recollida municipal, els residus s'han de contenir en bidons de plàstic homologats de 60 litres, o similars, i la recollida s'ha de realitzar en un termini màxim de quinze dies hàbils. En el cas dels punts de recollida selectiva, els contenidors seran proporcionats gratuïtament pels SCRAP i el seu model s'adaptarà a les característiques físiques de cada instal·lació. La recollida en aquests punts s'ha de dur a terme en un termini màxim de deu dies hàbils.

Finalment, és imprescindible que les entitats locals tramitin i signin la documentació corresponent al trasllat de piles i acumuladors. Aquesta documentació ha d'incloure el **Document d'Identificació (DI)** o el **Full de Seguiment (FS)**, segons correspongui.

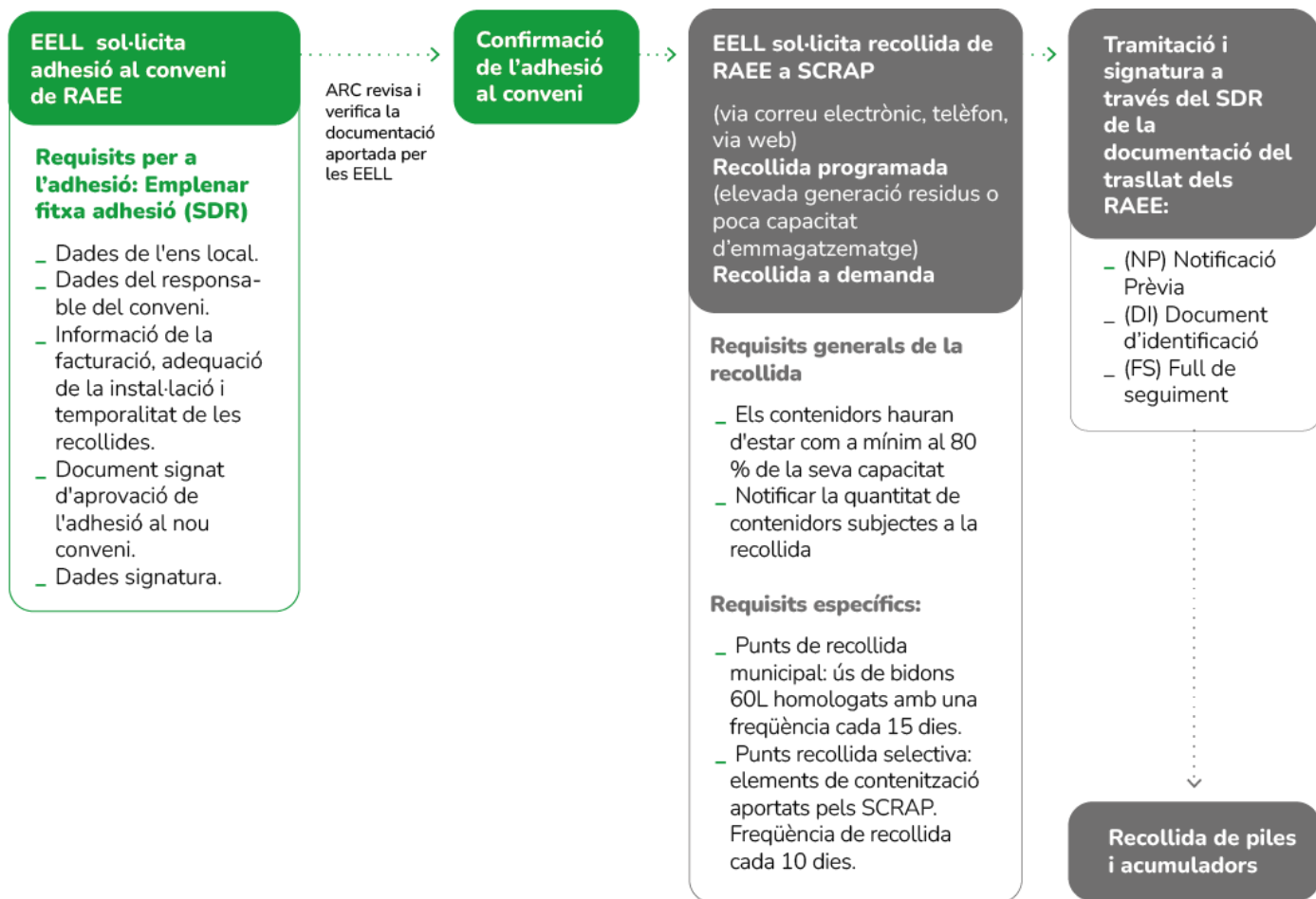

Figura 1. Diagrama de flux del procés d'adhesió al conveni i recollida de piles i acumuladors. Elaboració pròpia. Font: Conveni marc de col·laboració entre l'ARC i els sistemes de responsabilitat ampliada del productor de piles i acumuladors.

Amb la finalitat d'incentivar el compliment de les responsabilitats assignades i assegurar una gestió més eficient i sostenible de piles i acumuladors, el nou conveni estableix compensacions econòmiques per a les entitats locals com a reconeixement a les tasques que desenvolupen en la recepció i emmagatzematge dels residus. Les compensacions econòmiques depenen de la modalitat d'adhesió emprada.

COMPENSACIONS ECONÒMIQUES	EELL	
	MODALITAT A	MODALITAT B
	Per les tasques de coordinació de la recollida, contenització, servei de recollida transport i emmagatzematge temporals de les piles i acumuladors. _ 2025: 589,38 € _ 2026: 595,27 €	Per les tasques de recepció i emmagatzematge temporal de piles i acumuladors: _ 2025: 108,25 € _ 2026: 109,33 €

Figura 2. Compensacions econòmiques contemplades al conveni de piles i acumuladors per a les EELL. Elaboració pròpia. Font: dades extretes del conveni marc de col·laboració entre l'ARC i els sistemes de responsabilitat ampliada del productor de piles i acumuladors.

Campanyes i sensibilització

Amb l'objectiu de donar continuïtat a les accions de sensibilització ambiental desenvolupades en el marc del conveni anterior, l'actual conveni estableix que els SCRAP han de contribuir econòmicament al finançament de campanyes de comunicació. El finançament d'aquestes campanyes provindrà de les aportacions dels SCRAP, calculades segons la seva quota de mercat i el grau

de compliment dels objectius establerts, amb l'objectiu de promoure la responsabilitat compartida en la gestió de piles i acumuladors.

D'altra banda, les campanyes se centraran en activitats de sensibilització i formació ambiental, dirigides a tots els sectors implicats, incloent ciutadania, distribuïdors, personal de les administracions i entitats adherides. El contingut i les estratègies de comunicació es definiran conjuntament en una comissió de comunicació formada per representants dels SCRAP i de les entitats locals, garantint així la coherència, la pertinència i l'eficàcia de les accions realitzades.

Conclusions del conveni

- El compromís de la gran majoria d'entitats públiques i privades implicades en la definició i aplicació del nou conveni reflecteixen un pas estratègic i qualitatiu cap a una major eficàcia en la recollida de piles i acumuladors.
- El nou conveni garanteix el compliment de la legislació vigent relativa a la gestió de residus de piles i acumuladors.
- La inversió prevista per les campanyes de sensibilització ambiental dins el conveni, evidència el compromís dels actors implicats en assolir els objectius de la recollida selectiva de piles i acumuladors.

Casos d'èxit

Diverses entitats públiques/privades han posat en marxa diverses campanyes per a promoure la recollida selectiva de piles i acumuladors, amb accions de sensibilització, informació i suport a les entitats locals per millorar la gestió d'aquests residus. A continuació es mencionen alguns exemples:

- "Apilo XII". Campanya impulsada per l'ARC de la recollida de piles i acumuladors. Es posa en marxa aquesta campanya amb l'objectiu de donar a conèixer a la ciutadania els punts de recollida de piles usades de tot el territori.
- "Pilabot". La Xunta de Galicia juntament a Ecopilas, ERP i Ecolec impulsa el concurs "Pilabot" per fomentar la recollida de piles i acumuladors en centres educatius.
- "Berto Zampapilas". Amb aquesta campanya, cent centres educatius de la Comunitat Valenciana es comprometen a la recollida de piles, acumuladors i bateries usades.

Enllaços d'interès

Campanya de recollida de piles i acumuladors "APILO XII 2"

Pilabot recicla con energía. Foment de la recollida de piles en centres educatius.

Campanya per la recollida de piles en centres escolars Berto Zampapilas

